

Inicijativa za REKOM
Initiative for RECOM
Иницијатива за РЕКОМ
Nisma për KOMRA
Pobuda za REKOM

Predsednik Srbije, gospodin Boris Tadić
Predsjednik Hrvatske, gospodin Ivo Josipović
Član Predsjedništva BiH, gospodin Nebojša Radmanović
Član Predsjedništva BiH, gospodin Željko Komšić
Član Predsjedništva BiH, gospodin Bakir Izetbegović
Predsednica Kosova, gospođa Atifete Jahjaga
Predsjednik Crne Gore, gospodin Filip Vujanović
Predsednik Makedonije, gospodin Ѓопре Иванов
Predsednik Slovenije, gospodin Danilo Türk

Predmet: osnivanje REKOM-a

Sarajevo, Beograd, Priština, Zagreb, Skopje, Podgorica, Ljubljana
7. oktobar 2011.

Poštovani predsedniče Republike Srbije, gospodine Tadiću,

Obraćamo vam se jer smatramo da građani zemalja nastalih na prostoru nekadašnje SFRJ imaju potrebu i pravo da saznaju sve činjenice o ratnim zločinima i drugim masovnim kršenjima ljudskih prava počinjenim tokom ratnih sukoba 1990-tih godina, kao i o kasnijim posledicama tih ratova.

Post-jugoslovenska društva već više od decenije, otkada je oružje zanemelo, ne uspevaju da se izbore sa teškim nasleđem ratne prošlosti, velikim delom zbog toga što su mnoge činjenice o ubijenim, prisilno nestalim, mučenim, proteranim – o ljudima koji su patili na toliko različitih, strašnih načina – još uvek nepoznate. Znaju se imena malog broja mrtvih, porodice više od 13.000 prisilno nestalih i dalje tragaju za svojim najdražima, žrtve nemaju sistematske mogućnosti da traže i dobiju pravedne reparacije, a nedostatak pouzdano utvrđenih činjenica o stradalima koristi se za političku manipulaciju, nacionalističku promociju, podsticanje mržnje i netrpeljivosti.

Inicijativa za osnivanje Regionalne komisije za utvrđivanje činjenica o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava na području nekadašnje SFRJ (REKOM) pokrenuta je kako bi činjenice o stradalima konačno bile utvrđene i prihvaćene od svih strana, te kako bi naša društva prestala da poriču i relativizuju zločine činjene u njihovo ime. To je podsticaj da javnost i države priznaju nepravdu nanetu žrtvama, da se najzad čuje i glas preživelih i porodica

stradalih, da im bude omogućeno da javno iskažu svoje patnje, da ih čujemo neposredno, da im umesto prećutkivanja i poniženja bude pruženo saosećanje i solidarnost.

Osnivanje REKOM-a podržala su brojna udruženja žrtava i njihovih porodica, kao i ratni veterani i bivši logoraši iz svih post-jugoslovenskih zemalja, verske zajednice, nevećinske etničke grupe, aktivisti za ljudska prava, brojni pravnici, pedagozi i istoričari, a naročito veliki broj mladih.

Ovim pismom želimo da damo glasnu i snažnu podršku Inicijativi za REKOM, jer verujemo da je utvrđivanje, objavljivanje i prihvatanje činjenica na regionalnom nivou neophodno svima, kako bismo stvorili osnovu da se žrtvama vrati dostojanstvo, da budu zadovoljena njihova prava, da bude utvrđena sudbina prisilno nestalih i da se strahote zajedničke nam bliske prošlosti nikada ne ponove.

Inicijativa za REKOM je najbolja prilika da najzad prestanemo da o prošlosti govorimo i mislimo kao da ona još uvek traje. Vreme je da se sa njome suočimo, da počnemo da pamtimo i učimo iz nje, umesto što nastavljamo da je živimo.

Uz ovaj društveni, Inicijativa za REKOM ima potencijal svežeg i merodavnog izvora podataka za pravosuđe, istoriju i politiku u regionu, a naročito za stvaralačko moralno i psihološko preispitivanje konteksta iz kojeg potičemo i u kojem živimo – kapacitet presudnog uticaja na budućnost i na osvajanje davnije prošlosti u ime te nove budućnosti. Inicijativa za REKOM može da učini boljim naša društva, a pre svega nas same.

Mi, kojima je rat u Jugoslaviji sa svim posledicama predmet profesionalnog istraživanja i umetničkog viđenja, povod za razmišljanje i zabrinutost o sudbini sećanja i istine, u svoje i u ime etike posla kojim se bavimo, tražimo da učinite sve što je u vašoj moći da ta Inicijativa zaživi i da REKOM započne rad na osnovu Statuta koji je nakon godina konsultacija sa građanima celog regiona usvojila Skupština Koalicije za REKOM.

S poštovanjem,

Aleksandra Jovičević, teatrološkinja, Srbija
Biljana Srbljanović, dramska spisateljica, Srbija
Božo Koprivica, pisac, Srbija
Branka Petrić, glumica, Srbija
Branko Cvejić, glumac, Srbija
Dejan Mijač, urednik, Srbija
Dragan Velikić, pisac, Srbija
Egon Savin, urednik, Srbija
Filip David, književnik, Srbija
Gorčin Stojanović, urednik, Srbija
Iva Milošević, urednik, Srbija
Ivan Čolović, pisac i izdavač, Srbija
Kokan Mladenović, urednik, Srbija
Lazar Stojanović, urednik, Srbija
Milena Dragičević – Šešić, profesorica, Fakultet dramskih umetnosti, Srbija
Mirjana Karanović, glumica, Srbija
Nikola Đuričko, glumac, Srbija

Nikola Samardžić, istoričar, Srbija
Radmila Lazić, pesnikinja, Srbija
Slobodan Šijan, reditelj, Srbija
Stevan Filipović, reditelj, Srbija
Svetislav Basara, književnik, Srbija
Teofil Pančić, novinar i pisac, Srbija
Vladimir Arsenijević, pisac, Srbija
Ališer Sijarić, kompozitor, BiH
Amir Imširević, pisac, BiH
Braco Dimitrijević, konceptualni umetnik, BiH
Damir Uzunović, pisac, BiH
Danis Tanović, reditelj, BiH
Dejan Zorić, glumac, BiH
Dino Merlin, muzičar, BiH
Dino Mustafić, reditelj, BiH
Dragan Jovičić, glumac, BiH
Ermin Bravo, glumac, BiH
Goran Samardžić, pisac, BiH
Haris Pašović, reditelj, BiH
Jasmila Žbanić, redateljica, BiH
Jusuf Hadžifejzović, konceptualni umetnik, BiH
Nenad Veličković, pisac, BiH
Safet Zec, slikar, BiH
Selma Spahić, redateljica, BiH
Zlatko Topčić, dramski pisac, BiH
Alma Prica, glumica - dramska prvakinja, Hrvatska
Borut Šeparović, kazališni redatelj, Hrvatska
Drago Pilsel, novinar, Hrvatska
Henri Erceg, novinarka, Hrvatska
Igor Štiks, pisac, Hrvatska
Ivica Đikić, novinar i pisac, Hrvatska
Lenka Udovički, rediteljka, Hrvatska
Jurica Pavičić, novinar, pisac i filmski kritičar, Hrvatska
Mate Matišić, dramatičar, scenarist, skladatelj i glazbenik, Hrvatska
Miljenko Jergović, pisac, novinar, Hrvatska
Nadežda Čačinović, filozofkinja, predsjednica hrvatskog P.E.N.-a, Hrvatska
Nenad Puhovski, redatelj, Hrvatska
Oliver Frlić, kazališni redatelj, Hrvatska
Predrag Lucić, novinar, pisac i redatelj, Hrvatska
Predrag Matvejević, pisac i publicist, Hrvatska
Rade Šerbedžija, glumac, Hrvatska
Sibila Petlevski, spisateljica, Hrvatska
Slavenka Drakulić, spisateljica i novinarka, Hrvatska
Slavko Goldstein, novinar, nakladnik i pisac, Hrvatska
Slobodan Šnajder, pisac i publicist, Hrvatska
Urša Raukar, glumica, Hrvatska
Viktor Ivančić, novinar i pisac, Hrvatska
Vilim Matula, glumac, Hrvatska

Vinko Brešan, urednik, Hrvatska
Zdravko Zima, esejist, kolumnist i književni kritičar, Hrvatska
Žarko Puhovski, profesor filozofije politike, Filozofski fakultet Zagreb, Hrvatska
Aleš Debeljak, književnik, profesor, Fakultet društvenih nauka, Ljubljana, Slovenija
Andrej Rozman Roza, glumac, Slovenija
Boris A. Novak, književnik, Slovenija
Boris Vezjak, filozof, Pedagoški fakultet, Maribor, Slovenija
Božidar Slapšak, profesor, Filozofski fakultet, Ljubljana, Slovenija
Božo Repe, historičar, publicist, profesor, Filozofski fakultet, Ljubljana, Slovenija
David Tasić, publicist, Slovenija
Dušan Jovanović, urednik, Slovenija
Dušan Nećak, historičar, profesor, Filozofski fakultet, Ljubljana, Slovenija
Goran Vojnović, književnik, Slovenija
Igor Mekina, novinar, Slovenija
Janez Janša, glumac, Slovenija
Josip Osti, pesnik, Slovenija
Marjan Strojan, pesnik, Slovenija
Matevž Krivic, pravnik i publicista, Slovenija
Metka Mencin Čepelj, sociološkinja, Fakultet društvenih nauka, Ljubljana, Slovenija
Milena Zupančič, glumica, Slovenija
Miroslav Slana - Miro, pesnik, književnik i dramatičar, Slovenija
Mitja Čander, pisac, Slovenija
Mladen Dolar, profesor, Filozofski fakultet, Ljubljana, Slovenija
Neža Kogovšek Šalamon, istraživač, Mirovni institut, Ljubljana, Slovenija
Oto Luthar, historičar, Istraživački institut Slovenačke akademije nauka i umetnosti, Slovenija
Radko Polič, glumac, Slovenija
Sergej Flere, publicist, Filozofski fakultet, Maribor, Slovenija
Spomenka Hribar, spisateljica, Slovenija
Svetlana Slapšak, dekanica ISH (Institutum Studiorum Humanitatis), Slovenija
Tone Peršak, urednik i književnik, Slovenija
Uršula Lipovec Čebren, antropološkinja, Filozofski fakultet, Ljubljana, Slovenija
Veno Taufer, pesnik, Slovenija
Vera Kržišnik Bukič, sociološkinja i publicistkinja, Institut za narodnostna pitanja, Slovenija
Vinko Moderndorfer, dramatičar, pisac i urednik, Slovenija
Vlado Miheljak, sociolog, Fakultet društvenih nauka, Ljubljana, Slovenija
Azem Vllasi, advokat, Kosovo
Bekim Lumi, urednik, Kosovo
Doruntina Basha, dramaturg, Kosovo
Eliza Hoxha, pevačica, Kosovo
Engjëllushe Morina, Iniciativa Kosovare per Stabilitet, Kosovo
Enver Petrovci, glumac i urednik, Kosovo
Jeton Neziraj, urednik, Kosovo
Kushtrim Hoxha, glumac, Kosovo
Kushtrim Koliqi, urednik, Kosovo
Veton Nurkollari, urednik, Kosovo
Zana Hoxha Krasniqi, urednica, Kosovo
Andrej Nikolaidis, publicist, Crna Gora
Božena Jelušić, publicistkinja i profesorica književnosti, Crna Gora

Branko Baletić, reditelj, Crna Gora
Duško Vuković, novinar, Crna Gora
Janko Ljumović, direktor Crnogorskog narodnog pozorišta, Crna Gora
Leo Djokaj, pisac i kompozitor, Crna Gora
Marija Perović, rediteljka, Crna Gora
Slobodan Marunović, glumac, Crna Gora
Varja Đukić, glumica, Crna Gora
Žaklina Oštir, glumica, Crna Gora
Анбријана Јаневска, музички уметник, Makedonija
Bajrush Mjaku, glumac, Makedonija
Билјана Ванковска, професор, политиколог, Филозофски факултет, Makedonija
Билјана Тануровска-Ќулавковска, Локомотива: Нови иницијативи во уметноста и културата, Makedonija
Богдан Богданов, хемичар, професор, Makedonija
Венко Андоновски, писец и професор, Филолошки факултет, Makedonija
Visar Vishka, glumac i producent, Makedonija
Владимир Петрушевски, писец и професор, Природно-математички факултет, Makedonija
Гордана Силјановска-Давкова, професор, Правни факултет, Makedonija
Daut Dauti, novinar i publicist, Makedonija
Димитар Мирчев, политиколог, професор, Makedonija
Драгана Заревска, уметник, Makedonija
Елизабета Шелева, spisateljica i profesor, Филолошки факултет, Makedonija
Зоран Арсовски, slikar, Makedonija
Ирена Стефоска, istoričar, Institut za nacionalnu istoriju
Iso Rusi, novinar, Makedonija
Јасна Котеска, spisateljica i profesor, Филолошки факултет, Makedonija
Јован Донеv, професор, Evrobalkan, Makedonija
Катерина Колозова, професор филозофије и женских студија, Makedonija
Константин Тесторидес, novinar, Makedonija
Лилјана Дирјан, spisateljica, Makedonija
Љубомир Цуцуловски, filozof, професор, Филозофски факултет, Makedonija
Маја Бојаџиевска, професор, Филолошки факултет, Makedonija
Ристо Лазаров, писец, Makedonija
Роберт Алаџозовски, писец, Makedonija
Светлана Антиќ-Јовчевска, novinarka, Makedonija
Синиша Станковиќ, писец и новинар, Makedonija
Славица Инџевска, zamenica izvršnog direktora, Institut za otvoreno društvo, Makedonija
Слаѓана Димишковска, novinarka, Makedonija
Стојанка Мирчева, професор, Makedonija
Тодор Чепреганов, istoričar, direktor Instituta za nacionalnu istoriju, Makedonija
Ferid Muhić, писец и професор u пензији, Makedonija
Halil Zendeli, писец и издavaч, Makedonija
Шенка Колозова, glumica, Makedonija